

VELKOMMEN TIL SPORET VED STENSIGMOSE

Den afmærkede rute er ca. 3,5 km lang. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur.

1 KLINTEN VED STENSIGMOSE

Under vinterstormene æder havet stykke for stykke det bakkede landskab. Man kan altid se friske skred på den stejle klint, hvor der opstår et særligt plante- og dyreliv. Fra toppen af klinten er der en flot udsigt over Vemmingbund. På den anden side af bugten ligger Dybbøl Banke med Dybbøl Mølle. Her blev kampene mod prøjserne udkæmpet i 1864. Der er offentlig adgang til skanserne. Fra punkt 1 til 3 følger sporet Gendarmstien.

2 LER FRA ISTIDEN

Tidligere gravede man ler i klinten. Leret på Broagerland er aflejret i istiden, og er af høj kvalitet. Derfor var der tidligere mange teglværker i området.

3 EN HJEMLØS FISKER

Hvor stien igen fører ned på stranden, kan man se rester af et hus, der er skyllet i havet. Gamle optegnelser viser, at der siden 1876 er skyllet omkring 5 ha jord i havet af den ejendom, hvor sporet går.

maleri af Heinrich Blunch

4 FUND AF FOSSILER

Denne del af Stensigmoose Klint er berømt blandt geologer. I klinten ligger der rester af forlængst uddøde dyr. Det er mest muslinger og snegle, men også rester af større dyr, blandt andet stødtænderne fra en skovelefant.

5 GENDARMSTIEN

Gendarmstien er den rute som grænsegendarmene brugte frem til 1958, når de afpatuljerede grænsen til Tyskland. Gendarmstien er offentlig og man kan følge

den 74 km fra Padborg til Høruphav. Mellem punkt 5 og 6 krydser Gendarmstien sporet og sporet fortsætter ind i landet.

6 OVERDREV

Naturtypen på bakken kaldes for overdrev. Her har der i årevis græsset kreaturer, og derfor har der udviklet sig et karakteristisk plante- og dyreliv. Fra toppen af bakken kan man blandt andet se Dybbøl Mølle, Sønderborg Slot, halvøen Kegnæs med de to vindmøller og TV-masten i Flensborg.

Ved klinten nord for bakken havde prøjserne en kanonstilling under krigen i 1864. Herfra beskød de skanserne på Dybbøl Banke.

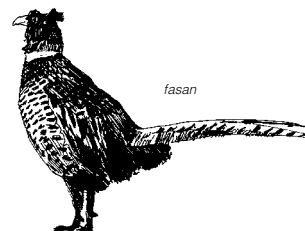
Gendarmstien fortsætter langs det levende hegn. Bryder man sig ikke om at gå blandt kreaturerne, kan man følge stien til asfalten, hvor man igen møder sporet.

7 LEVENDE HEGN

Hegnene giver ikke kun læ for markerne. De er også vigtige levesteder for dyr og planter.

8 GAMMEL HULVEJ

På dette sted ses resterne af en gammel hulvej. Mælkevognen har gennem tiderne slidt den både dyb og hul.

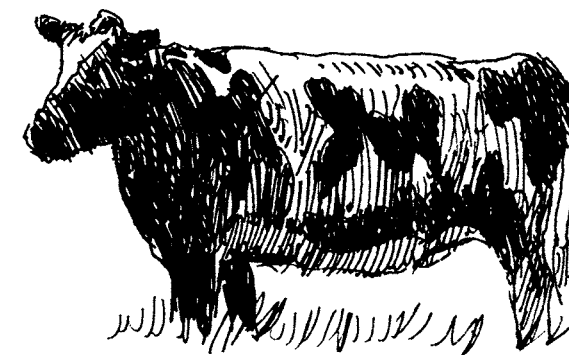
fasan

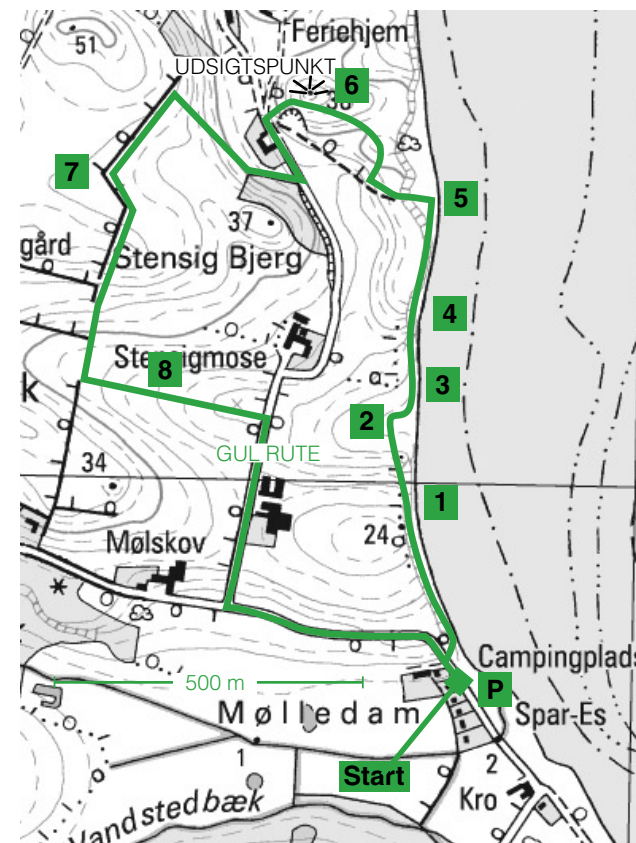
Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med
gule trekanten på pæle

Sporet var et af de første i Sønderjylland og fik i 1998 Sønderjyllands amts naturpris.

LANDMANDENS AFGRØDER

Ejendommen på Stensigmose har været drevet økologisk siden 1995. Følgende afgrøder findes langs sporet.

Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Byg

Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stakke - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Majs

Denne slanke, hurtigtvoksende plante er let at kende ude på marken. Den kræver meget varme, men kan blive 2-3 meter høj. Om efteråret snittes hele majsplanten og anvendes som kvægfoder.

Havre

Før i tiden blev der dyrket meget havre som foder til hestene. Umodne havre kendes på sin mørkegrønne farve og aksene, der sidder som små bjælder i toppen af planten. Havre bruges til foder, havregryn, müsli o.lign..

Græs

Græs er en fællesbetegnelse for mange forskellige græsarter. Som foder til køerne dyrkes det oftest sammen med kløver. Græs dyrkes også til modenhed, hvor frøene høstes. Frøene anvendes f.eks. til græsplaner, golfbaner og nye græsmarker.

Ærter

Ærteplanten med sine slyngtråde kendes fra køkkenhaven, hvor bælgene, der er ærtens frugt, kan nydes frisk om sommeren. Ligesom kløver, er den i stand til at fiksere kvælstof fra luften. Ærterne dyrkes både til konserves og til foder.

© Kort & Matrikstyrelsen (G. 21.01)

Sporet ved Stensigmose

Sporet ved Stensigmose ligger ca. 4 km sydøst for Broager ved Dynt Mark. Tag evt. bus nr. 121 fra Broager rutebilstation og stå af udenfor Dynt. Herfra er der ca. 2 km til sporets start. Sporet starter ved nedkørslen til stranden lidt nord for Spar Es Camping. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 54.86891°, 9.74308°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendom, og han har åbnet sporet for færdsel til fods.

Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

SPØRG LANDMANDEN

Landmanden vil gerne fortælle om, hvad der sker i landskabet og på sporet lige nu. Kontakt ham og aftal en tid.

Gitte og Frode Lehmann

Stensigmose 4, Dynt Mark, 6310 Broager

Telefon 74 44 16 40 eller 20 45 16 40

stensigmose@stensigmose.dk, www.stensigmose.dk

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Steen Rabjerg · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Rød rute
	Gul rute		

4 Henvisning til forklaring

